

قانون حمایت از حقوق معلولان

مصوب ۱۳۹۶,۱۲,۲۰

با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - تعاریف

الف - فرد دارای معلولیت : شخصی است که با تأیید کمیسیون پزشکی - توانبخشی تعیین نوع و تعیین شدت معلولیت سازمان بهزیستی کشور با انواع معلولیت ها در اثر اختلال و آسیب جسمی، حسی (بینایی، شنوایی)، ذهنی، روانی و یا توأم، با محدودیت قابل توجه و مستمر در فعالیت های روزمره زندگی و مشارکت اجتماعی، مواجه می باشد.

ب - وزارت : وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

پ - سازمان : سازمان بهزیستی کشور

ت - دستگاههای مشمول : دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸ / ۷ / ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن، قوه قضائیه، قوه مقننه، مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان و سازمان ها و مؤسسات وابسته و تابعه آنها، شهرداری ها و کلیه سازمان ها و شرکتهایی که شمول آنها مستلزم ذکر نام است و یا به نحوی از انحاء از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند و یا قسمتی از بودجه آنها توسط دولت تأمین می گردد.

ث - دسترس پذیری : اقداماتی است که با هدف ایجاد محیط بدون مانع و قابل دسترس جهت مشارکت افراد دارای معلولیت در همه حوزه های زندگی و فراهم آوردن فرصت برابر برای آنها در برخورداری از امکانات زندگی اجتماعی، همانند سایر افراد انجام می شود. دسترسی شامل : سامانه (سیستم) حمل و نقل، محیط فیزیکی، اطلاعات، آموزش و پرورش، فن آوری (تکنولوژی)، اشتغال، منابع مناسب ارتباطی و رسانه ای می باشد.

ج - شبکه های ملی تشکلهای مردم نهاد معلولان : شبکه هایی ملی (کشوری هستند) مرکب از تشکلهای افراد دارای معلولیت گروههای اصلی معلولیتی (آسیب دیدگان بینایی، شنوایی، جسمی، ذهنی، اعصاب و روان) که به منظور هماهنگی و یکپارچه سازی فعالیت تشکلهای عضو و ایجاد صدای واحد ملی تشکیل می شوند.

فصل دوم - مناسب سازی، دسترس پذیری و تردد و تحرک

ماده ۲ - کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمان ها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره مندی از آنها برای افراد دارای معلولیت همچون سایر افراد فراهم گردد.

تبصره - وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند جهت دسترسی و بهره مندی افراد دارای معلولیت، ساختمان ها و اماکن عمومی، ورزشی و تفریحی، معابر و وسایل خدماتی موجود را در چهارچوب بودجه مصوب سالانه خود مناسب سازی نمایند.

ماده ۳ - به منظور نظارت و هماهنگی جهت مناسب سازی و همچنین نظارت بر اجرای ماده (۲) این قانون، ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب سازی کشور به شرح زیر تشکیل می گردد:

۱ - وزیر کشور یا معاون ذی ربط (رئیس)

۲ - رئیس سازمان (دبیر)

۳ - معاون ذی ربط وزارت راه و شهرسازی

۴ - معاون ذی ربط وزارت صنعت، معدن و تجارت

۵ - معاون ذی ربط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۶ - معاون ذی ربط وزارت آموزش و پرورش

۷ - معاون ذی ربط سازمان برنامه و بودجه

۸ - معاون ذی ربط سازمان صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران (به عنوان عضو ناظر و بدون حق رأی)

۹ - معاون ذی ربط بنیاد شهید و امور ایثارگران

۱۰ - نماینده تشکلهای غیردولتی جانبازان (به عنوان عضو ناظر و بدون حق رأی)

۱۱ - نماینده شبکه های ملی تشکلهای مردم نهاد معلولان (به عنوان عضو ناظر و بودن حق رأی)

۱۲ - رئیس شورای عالی استانها (به عنوان عضو ناظر و بدون حق رأی)

۱۳ - نماینده سایر دستگاههای دولتی حسب مورد بنا به دعوت رئیس ستاد

قانون حمایت از حقوق معلولان - مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

تبصره ۱- ستاد مکلف است بر امر مناسب سازي ساختمان ها و اماکن دولتي و عمومي دستگاههاي مذکور در ماده (۲) اين قانون نظارت و گزارش هاي اقدامات آنها را درخواست نمايد.

تبصره ۲- آيين نامه اجرائي اين ماده ظرف مدت شش ماه از ابلاغ اين قانون توسط سازمان و با مشارکت وزارتخانه هاي کشور و راه و شهرسازي و سازمان برنامه و بودجه کشور تهيه مي شود و به تصويب هيأت وزيران مي رسد.

ماده ۴- شهرداري ها مکلفند صدور پروانه احداث و بازسازي و پايان کار براي تمامي ساختمان ها و اماکن با کاربري عمومي از جمله مجتمع هاي مسکوني، تجاري، اداري، درماني و آموزشي را به رعايت ضوابط و استانداردهاي مصوب شوراي عالي شهرسازي و معماري ايران و اصلاحات پس از آن در مورد دسترس پذيري افراد داراي معلوليت توسط مجري، مشروط کنند.

ماده ۵- وزارتخانه هاي راه و شهرسازي و کشور و شهرداري ها مکلفند حسب مورد نسبت به مناسب سازي و دسترس پذيري کليه پايانه ها، ايستگاهها، تأسيسات سامانه ها و ناوگان حمل و نقل درون شهري و برون شهري، دسترس پذيري سامانه هاي حمل و نقل عمومي براي دسترسي منطبق با قوانين داخلي و استانداردهاي بين المللي افراد داراي معلوليت اقدام کنند و امکان بهره مندي اين افراد از ناوگان حمل و نقل زميني، دريايي و هوايي را فراهم نمايند و کارکنان خود را جهت همياري عملي و صحيح با مسافران داراي معلوليت، آموزش دهند.

تبصره ۱- شهرداري ها مکلفند جهت امکان تردد افراد داراي معلوليت شديد، سامانه هاي حمل و نقل ويژه افراد داراي معلوليت را با تجهيز ناوگان خودروهاي مناسب سازي شده ايجاد نمايند. دولت مکلف است در تشکيل اين سامانه ها به شهرداري هاي فاقد اعتبارات لازم کمک نمايد.

تبصره ۲- استفاده افراد داراي معلوليت شديد از سامانه هاي حمل و نقل ريلي و اتوبوس راني درون شهري دولتي و عمومي رايجان و استفاده اين افراد از سامانه هاي برون شهري ريلي، هوايي و دريايي دولتي و عمومي نيم بها است.

وزارت مکلف است جهت اجرائي اين تبصره نسبت به پيش بيني اعتبارات لازم در لوايح بودجه سالانه اقدام و سازمان برنامه و بودجه در لايحه سالانه بودجه منظور نمايد.

تبصره ۳- متخلفان از رعايت اين ماده حسب مورد به مجازات تعزيري جزاي نقدي درجه پنج تا هشت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامي مصوب ۱۳۹۲/ ۲/ ۱، انفصال موقت يا دائم از خدمات عمومي، تنزل مقام و يا محروميت از انتصاب به پستهاي حساس و مديريتي و يا اخراج از نهاد يا سازمان متبوع محکوم مي شوند.

فصل سوم- خدمات بهداشتي، درماني و توانبخشي

ماده ۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکي مکلف است پوشش بيمه سلامت افراد داراي معلوليت تحت پوشش سازمان را به گونه اي تأمين نمايد که علاوه بر تأمين خدمات درماني مورد نياز اين افراد، خدمات توانبخشي جسمي و رواني افراد داراي معلوليت را پوشش دهد.

ماده ۷- سازمان مکلف است با هدف حمايت از نگهداري و مراقبت افراد داراي معلوليت شديد و خيلي شديد نيازمند و افراد دچار معلوليت هاي چندگانه نيازمند در خانواده پس از ارائه خدمات آموزشي و مشاوره اي به خانواده ها نسبت به پرداخت حق پرستاري يا مددکاري به سرپرست، همسر يا قيم اين افراد اقدام نمايد و يا خدمات مراقبتي و نگهداري از افراد داراي معلوليت را از طريق مراکز وابسته به خود يا حمايت از مراکز غيردولتي (خصوصي، تعاوني، خيريه و تشکلهاي مردم نهاد) ارائه نمايد.

تبصره ۱- ميزان کمک هزينه بابت پرداخت حق پرستاري يا مددکاري موضوع اين ماده، متناسب با نوع و شدت معلوليت فرد داراي معلوليت، تعداد اين افراد در هر خانواده و بر اساس هزينه هاي متعارف نگهداري و مراقبت از افراد داراي معلوليت و متناسب با تورم سالانه و ميزان کمک هزينه پرداختي به مراکز غيردولتي هر ساله با در نظر گرفتن نرخ تمام شده خدمات و نرخ تورم سالانه توسط سازمان و با همکاري انجمن عالي مراکز غيردولتي توانبخشي، وزارت و سازمان برنامه و بودجه کشور تعيين و به تصويب هيأت وزيران مي رسد.

نرخ تمام شده بايد به عنوان کمک هزينه به مراکز غيردولتي مرتبط پرداخت گردد.

تبصره ۲- خدمات و کمک هزينه موضوع اين ماده به سالمندان معلول نيز تسري مي يابد.

فصل چهارم- امور ورزشي، فرهنگي، هنري و آموزشي

ماده ۸- استفاده افراد داراي معلوليت از مراکز، تأسيسات و خدمات ورزشي دستگاههاي دولتي و شهرداري ها و دهپاري هاي کشور، رايجان است.

ماده ۹- افراد داراي معلوليت نيازمند واجد شرايط در سنین مختلف مي توانند با معرفي سازمان از آموزش عالي رايجان در واحدهاي آموزشي تابعه وزارتخانه هاي آموزش و پرورش، علوم، تحقيقات و فناوري، بهداشت، درمان و آموزش پزشکي و ديگر دستگاههاي دولتي و نيز دانشگاه آزاد اسلامي و ساير مراکز آموزش عالي غيردولتي از محل ردیف مربوطه در بودجه سنوati بهره مند گردند.

قانون حمایت از حقوق معلولان - مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

تبصره - آیین نامه اجرائي این ماده سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان، وزارت، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامي تهیه مي شود و براي تصویب به هیأت وزیران ارسال مي گردد.

فصل پنجم - کارآفريني و اشتغال

ماده ۱۰ - وزارت، مکلف است در قالب اعتبارات مصوب سازمان، صندوق حمايت از فرصت‌هاي شغلي افراد داراي معلوليت تحت پوشش را ايجاد و اساسنامه آن را سه ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارسال نماید.

تبصره - بانک مرکزي مکلف است مجوز‌هاي لازم جهت تأسیس صندوق حمايت از فرصت‌هاي شغلي افراد داراي معلوليت را در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه در اختیار وزارت قرار دهد.

ماده ۱۱ - دولت مکلف است جهت ايجاد فرصت‌هاي شغلي براي افراد داراي معلوليت تسهیلات ذیل را فراهم نماید:

الف - پرداخت تسهیلات اعتباري به واحدهاي توليدي، خدماتي، عمراني، منفي و کارگاه‌هاي توليدي حمايتي در مقابل اشتغال افراد داراي معلوليت به ميزاني که در قوانین بودجه سالانه مشخص مي گردد.

ب - پرداخت تسهیلات اعتباري خود اشتغالي (وجه اداره شده) به افراد داراي معلوليت به ميزاني که در قوانین بودجه سالانه مشخص مي گردد.

پ - پرداخت تسهیلات اعتباري (وجه اداره شده) جهت احداث واحدهاي توليدي و خدماتي اشتغال زا به شرکتها و مؤسساتي که بیش از شصت درصد (۶۰٪) سهام و سرمایه آنها متعلق به افراد داراي معلوليت است.

ت - اختصاص سي درصد (۳۰٪) از پست‌هاي سازمانی تلفنچي (اپراتور تلفن) دستگاهها، شرکت‌هاي دولتي و نهادهاي عمومي به افراد نابینا و کم بینا و افراد داراي معلولیت جسمي، حرکتی.

ث - اختصاص سي درصد (۳۰٪) از پست‌هاي سازمانی متصدي دفتری و ماشین نویسی دستگاهها، شرکت‌هاي دولتي و نهادهاي عمومي به افراد داراي معلولیت جسمي، حرکتی.

تبصره - کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت‌هاي دولتي و نهادهاي عمومي و انقلابي مجازند تا سقف مجوز‌هاي استخدامي سالانه خود، افراد نابینا و ناشنوا و افراد داراي آسیب نخاعي واجد شرایط را با برگزاری آزمون اختصاصي جامعه معلولان به کار گیرند.

ماده ۱۲ - کارفرمایان بخش غیردولتي که افراد داراي معلوليت جويای کار را در مراکز کسب و کار خود استخدام کنند، در طول دوران اشتغال افراد داراي معلوليت با رعایت شرایط زیر از کمک هزینه ارتقای کارايي معلولان استفاده خواهند کرد:

۱ - مدت قرارداد استخدامي کارفرما با فرد داراي معلوليت شاغل حداقل يك سال باشد.

۲ - حقوق و دستمزد فرد داراي معلوليت شاغل بر اساس مصوبات شوراي عالي کار و سایر قوانین و مقررات مربوط از سوي کارفرما پرداخت شود.

۳ - سایر مزایاي قانوني تصریح شده در قانون کار (مزایاي رفاهی کارگران) به فرد داراي معلوليت شاغل پرداخت شود.

تبصره ۱ - منظور از فرد داراي معلوليت جويای کار در این قانون، فرد داراي معلوليتي است که توانايي انجام کار داشته و مهارت ها و آموزش هاي لازم براي اشتغال را کسب نموده باشد.

تبصره ۲ - منظور از کمک هزینه ارتقای کارايي افراد داراي معلوليت عبارت است از پرداخت حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) حداقل حقوق و دستمزد ماهانه مصوب شوراي عالي کار براي فرد داراي معلوليت شاغل با توجه به شدت معلوليت (خفيف سي درصد (۳۰٪)، متوسط چهل درصد (۴۰٪) و شديد پنجاه درصد (۵۰٪)) که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در ذیل ردیف اعتباري سازمان در قوانین بودجه سنواتي تأمین مي شود.

تبصره ۳ - کمک هزینه ارتقای کارايي معلولان براي هر فرد داراي معلوليت شاغل در بخش مزدبگيري غیردولتي تا پنج سال قابل پرداخت مي باشد.

تبصره ۴ - نحوه تخصيص و پرداخت کمک هزینه ارتقای کارآيي افراد داراي معلوليت به بخش غیردولتي و کارفرمایان مطابق آیین نامه اي خواهد بود که ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت با همکاری سازمان تهیه و براي تصویب به هیأت وزیران ارسال مي گردد.

قانون حمایت از حقوق معلولان - مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

ماده ۱۳ - کارفرمایانی که در مراکز کسب و کار خود، افراد دارای معلولیت جویای کار را در اجرای ماده (۱۲) این قانون استخدام نمایند، از پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی در قبال افراد دارای معلولیت جذب شده معافند، همچنین افراد دارای معلولیتی که به صورت خود اشتغالی یا در کارگاههای اشتغال خانگی و یا از طریق مراکز پشتیبانی شغلی مشغول به کار می باشند حسب مورد از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما یا خویش فرما معاف می شوند . حق بیمه سهم کارفرمایی یا خویش فرمایی این گونه افراد توسط دولت تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره - آیین نامه اجرائی این ماده توسط سازمان و وزارت با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون برای تصویب به هیأت وزیران ارسال می شود.

ماده ۱۴ - سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور مکلف است رأساً یا با جلب مشارکت بخش غیردولتی، اقدام به پذیرش کارآموزان دارای معلولیت نماید و از طریق مناسب سازی و توسعه مراکز موجود و یا تأسیس آموزشگاهها و مراکز آموزشی نسبت به ارتقای مهارت های فنی و حرفه ای افراد دارای معلولیت اقدام کند و به ارائه حمایت های لازم و تأمین تجهیزات تخصصی مهارت آموزی متناسب با شرایط کارآموزان دارای معلولیت، کمک هزینه این افراد را پرداخت نماید. همچنین این سازمان مکلف است به منظور تأمین کیفیت و بازدهی مطلوب آموزشهای فنی و حرفه ای افراد دارای معلولیت، با أخذ مشاوره های تخصصی سازمان و سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور استانداردها و نظام نامه جامع آموزش مهارت های فنی و حرفه ای کارآموزان دارای معلولیت را ظرف مدت شش ماه تدوین و به مراکز موضوع این ماده ابلاغ نماید.

ماده ۱۵ - دولت مکلف است حداقل سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی (رسمی، پیمانی، کارگری) دستگاههای دولتی و عمومی اعم از وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی و دیگر دستگاههایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می نمایند به جز موارد ذکر شده در بندهای (ت) و (ث) ماده (۱۱) این قانون را به افراد دارای معلولیت واجد شرایط اختصاص دهد.

تبصره ۱ - وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات دولتی، شرکتها و نهادهای عمومی و انقلابی مکلفند سه درصد (۳٪) از مجوزهای استخدامی خود به جز موارد ذکر شده در بندهای (ت) و (ث) ماده (۱۱) این قانون را به افراد دارای معلولیت اختصاص دهند. سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است نسبت به تخصیص این سهمیه استخدامی برای افراد دارای معلولیت اقدام و بر رعایت آن نظارت نماید.

تبصره ۲ - بالاترین مسؤول دستگاههای اجرائی، نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری ها و بانکها مکلف به اجرای دقیق مفاد این ماده می باشند. متخلفان حسب مورد با حکم مراجع ذی صلاح به مجازات تعزیری جزای نقدی درجه پنج تا هشت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱/ ۲/ ۱۳۹۲، انفصال موقت یا دائم از خدمات عمومی، تنزل مقام و یا محرومیت از انتصاب به پست های حساس و مدیریتی و یا اخراج از نهاد یا سازمان متبوع محکوم می شوند.

ماده ۱۶ - رؤسای سازمانهای بهزیستی استان ها مجازند در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و گروههای کاری آن به عنوان عضو شرکت نمایند.

تبصره - به منظور کمک به اشتغال افراد دارای معلولیت و مددجویان، رئیس سازمان بهزیستی کشور مجاز است در جلسات شورای عالی اشتغال شرکت نماید.

فصل ششم - مسکن

ماده ۱۷ - وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاههای مربوط مکلفند متناسب با ارائه تسهیلات ارزان قیمت و سایر اقدامات حمایتی از سازندگان واحدهای مسکونی اعم از انبوه سازان، تعاونی ها و بخش خصوصی، تعهد لازم را برای اختصاص حداقل ده درصد (۱۰٪) واحدهای مسکونی احداثی با کیفیت و مناسب سازی شده به افراد دارای معلولیت فاقد مسکن (با اولویت زوجهای دارای معلولیت و خانواده های دارای چند معلول) به صورت ارزان قیمت با معرفی سازمان از سازندگان مذکور أخذ و بر اجرای آن نظارت نمایند.

تبصره ۱ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است تسهیلات اعتباری ارزان قیمت با سود ترجیحی و بلندمدت مسکن موضوع این ماده را برای يك بار تأمین و به افراد دارای معلولیت تحت پوشش سازمان و یا تعاونی ها و یا مؤسسات خیریه مورد تأیید سازمان اختصاص دهد.

تبصره ۲ - اعتبار مورد نیاز جهت پرداخت مابه التفاوت نرخ سود چهار درصد (۴٪) و نرخ سود مصوب نظام بانکی در قانون بودجه سالانه منظور می شود.

ماده ۱۸ - سازمان ملی زمین و مسکن مکلف است زمین مورد نیاز احداث واحدهای مسکونی افراد دارای معلولیت فاقد مسکن را به صورت اجاره بلند مدت نود و نه ساله تأمین و برای يك بار در اختیار افراد مذکور و یا تعاونی ها و مؤسسات خیریه مسکن ساز مورد تأیید سازمان، قرار دهد.

ماده ۱۹ - افراد دارای معلولیت از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، آماده سازی زمین، عوارض نوسازی و همچنین حق انشعابات آب، برق، گاز و دفع فاضلاب منطبق با الگوی مسکن مصوب معاف می باشند.

تبصره ۱ - استفاده از تسهیلات موضوع این ماده برای هر فرد دارای معلولیت صرفاً برای يك واحد مسکونی مجاز است.

تبصره ۲ - دولت مکلف است اعتبار مورد نیاز اجرای حکم این ماده را در لوائح بودجه سالانه پیش بینی کند.

فصل هفتم - فرهنگ سازی و ارتقای آگاهی های عمومی

ماده ۲۰ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران، شهرداری ها و سایر سازمان ها و نهادهای دارنده سالنهای نمایش فیلم، مکلفند بدون أخذ هزینه، امکان نمایش آگهی (تیزر) های آموزشی مورد تأیید سازمان در خصوص حقوق افراد دارای معلولیت و چگونگی تعامل با این افراد را فراهم آورند.

قانون حمایت از حقوق معلولان - مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

ماده ۲۱- سازمان صدا و سیماي جمهوري اسلامي ايران مكلف است حداقل پنج ساعت از برنامه هاي خود را در هفته به صورت رایگان در زمانهاي مناسب به برنامه هاي سازمان و تشكلهاي مردم نهاد حامي افراد داراي معلولیت به منظور آشنایی مردم با حقوق، توانمندی ها و مشکلات این افراد اختصاص دهد و نسبت به زیرنویسی فیلم ها و برنامه هاي شبکه هاي مختلف سیما، استفاده از رابط ناشنویان و نیز پخش توصیف شنیداري فیلم ها جهت افراد نابینا اقدام نماید.

فصل هشتم - حمایت های قضائي و تسهیلات مالیاتی

ماده ۲۲- مراجع قضائي مكلفند چنانچه افراد داراي معلولیت، به قیم نیازمند باشند، هنگام نصب قیم، نظر مشورتي سازمان را أخذ کنند. در مواردی که فرد واجد شرایطی برای پذیرش قیمومت وجود نداشته باشد یا این سمت را نپذیرد، دادگاه سازمان را به عنوان قیم تعیین می کند.

ماده ۲۳- سازمان می تواند حسب درخواست فرد داراي معلولیت یا قیم وی (حسب مورد)، در پرونده هایی که حق فرد داراي معلولیت به دلیل معلولیت، مورد تعرض قرار گرفته یا چنین ادعایی مطرح است در صورتی که ادعای مزبور مورد تأیید سازمان باشد به عنوان نماینده وی، در دادگاه مربوط شرکت نماید.

ماده ۲۴- صد درصد (۱۰۰٪) هزینه های اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت احداث و تجهیز و توسعه و مناسب سازی تمامی مراکز توانبخشی، نگهداری و مراقبتی، حرفه آموزی، آموزشی، کار آفرینی، رفاهی و مسکن مورد نیاز افراد داراي معلولیت با تأیید سازمان به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می شود.

ماده ۲۵- پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق و مزایا یا دستمزد مشمول مالیات یکی از اولیاء افراد داراي معلولیت خلی شدید و شدید مادامی که مسؤولیت پرداخت هزینه های مترتب بر معلولیت فرد بر عهده اولیاء است از پرداخت مالیات معاف است. گواهی تأیید نوع و شدت معلولیت افراد مشمول این ماده از سوی کمیسیون پزشکی تشخیص نوع و شدت معلولیت سازمان ارائه خواهد شد.

تبصره - آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت، ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲۶ - یکی از فرزندان اولیائی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشد از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می گردد.

تبصره - همسرانی که زنان ناتوان و معلول خود را سرپرستی می نمایند مادامی که سرپرستی همسر ناتوان و معلول را بر عهده داشته باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می گردند.

فصل نهم - معیشت و حمایت های اداری و استخدامی

ماده ۲۷ - دولت مکلف است کمک هزینه معیشت افراد داراي معلولیت بسیار شدید و یا شدید فاقد شغل و درآمد را به میزان حداقل دستمزد سالانه تعیین و اعتبارات لازم را در قوانین بودجه سنواتی کشور منظور نماید.

بانوان کارمند داراي همسر یا فرزند معلول به شرط نگهداری فرد داراي معلولیت در منزل (با تأیید سازمان) از تسهیلات مقرر در قانون راجع به خدمت نیمه وقت بانوان مصوب ۱۰/ ۹/ ۱۳۶۲ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن با استفاده از حقوق و مزایای کامل بهره مند خواهند شد.

کارمندان مرد داراي همسر معلول و یا داراي فرزند معلول تحت سرپرستی و فاقد مادر به شرط نگهداری فرد داراي معلولیت در منزل (با تأیید سازمان) با يك چهارم (۴/ ۱) کسر ساعات کار هفتگی، از حقوق و مزایای کامل استفاده خواهند نمود.

ماده ۲۸ - دستگاههای مشمول مکلفند ساعات کار هفتگی شاغلان داراي معلولیت های شدید و خلی شدید را ده ساعت کاهش دهند.

فصل دهم - برنامه ریزی، نظارت و منابع مالی

ماده ۲۹ - مرکز آمار ایران مکلف است در سرشماری های عمومی جمعیت کشور به نحوی برنامه ریزی نماید که جمعیت افراد داراي معلولیت به تفکیک نوع معلولیت آنها مشخص گردد.

ماده ۳۰- به منظور شفاف سازی منابع مالی اختصاص یافته برای اجرای این قانون و حمایت از افراد داراي معلولیت، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است نسبت به ایجاد ردیف اعتباری ذیل فصل رفاه اجتماعی متناسب با عناوین فصول این قانون در لوائح بودجه سنواتی اقدام نماید.

ماده ۳۱ - در راستای تحقق مفاد این قانون و با هدف نهائی اعمال نظارت عالیه بر حسن اجرای کلیه قوانین معطوف به افراد داراي معلولیت یا اثرگذار بر زندگی آنان، کمیته هماهنگی و نظارت بر اجرای این قانون در زیرمجموعه شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی با ترکیب زیر تشکیل می شود:

۱ - معاون اول رئیس جمهور (رئیس کمیته)

۲ - وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دبیر کمیته)

۳ - رئیس سازمان

قانون حمایت از حقوق معلولان – مصوب ۱۳۹۶/۱۲/۲۰

- ۴- وزیر راه و شهرسازی
- ۵- وزیر آموزش و پرورش
- ۶- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- ۷- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۸- وزیر صنعت، معدن و تجارت
- ۹- وزیر کشور
- ۱۰- وزیر ورزش و جوانان
- ۱۱- رئیس سازمان صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران
- ۱۲- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۱۳- رئیس سازمان اداری و استخدامي کشور
- ۱۴- نماینده تام‌الاختیار رئیس قوه قضائیه
- ۱۵- رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ۱۶- رؤساي کمیسیون هاي بهداشت و درمان و اجتماعي مجلس شوراي اسلامي و سایر رؤساي کمیسیون هاي مجلس شوراي اسلامي بر حسب موضوع (به عنوان ناظر و بدون حق رأی)
- ۱۷- پنج نفر از نمایندگان افراد داراي معلولیت کشور به انتخاب شبکه هاي ملي تشکلهاي مردم نهاد بر حسب گروههاي اصلي افراد داراي معلولیت کشور (به عنوان ناظر و بدون حق رأی)
- ۱۸- سه نفر از کارشناسان برجسته امور افراد داراي معلولیت کشور با معرفي وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعي (به عنوان ناظر و بدون حق رأی)
- ۱۹- نماینده انجمن هاي منفي مراکز غیردولتي توانبخشي (به عنوان ناظر و بدون حق رأی)

تبصره ۱- سایر وزرا و مسؤولان مدعو متناسب با موضوع کار کمیته حسب مورد در این کمیته شرکت مي نمایند.

تبصره ۲- دبیرخانه این کمیته در سازمان تشکیل خواهد شد.

تبصره ۳- این کمیته مکلف است هر سال، گزارش اقدامات انجام شده در راستاي این قانون را دریافت، بررسی و پس از تأیید در شوراي عالي رفاه و تأمین اجتماعي از طریق دولت به مجلس شوراي اسلامي ارسال نماید.

کمیسیون هاي اجتماعي، بهداشت و درمان و قضائي و حقوقي مکلفند ظرف مدت يك ماه پس از بررسی گزارش و صحت آن، خلاصه گزارش را در صحن علني مجلس قرائت و نتایج آن را جهت اطلاع عموم منتشر کنند.

ماده ۳۲- دستگاههاي مشمول باید هر سال گزارش اقدامات انجام شده خود را در خصوص اجراي این قانون و قانون تصویب کنوانسیون حقوق افراد داراي معلولیت مصوب ۱۳۸۷/ ۹/ ۱۳ به کمیته هماهنگي و نظارت بر اجراي این قانون ارسال نمایند.

ماده ۳۳- قانون جامع حمایت از حقوق معلولان مصوب ۱۶/ ۲/ ۱۳۸۳ از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون نسخ مي شود.

ماده ۳۴- آیین نامه هاي مورد نیاز این قانون ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ آن به استثناي موارد مصرح در این قانون، توسط وزارت، سازمان و مراجع مرتبط تهیه مي شود و به تصویب هیأت وزیران مي رسد.

تبصره - مادامي که آیین نامه هاي این قانون به تصویب نرسیده است، آیین نامه هاي قانون جامع حمایت از حقوق معلولان در صورت عدم مغایرت با این قانون به قوت خود باقي است.

قانون فوق مشتمل بر سي و چهار ماده و بیست و نه تبصره در جلسه علني روز یکشنبه مورخ بیستم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نود و شش مجلس شوراي اسلامي تصویب شد و در تاریخ ۲۲/ ۱/ ۱۳۹۷ به تأیید شوراي نگهبان رسید.

علي لاریجاني